

**Kitap Tahlili:** Ya Tahammül Ya Sefer (Mustafa Kutlu)

**YOL**

Kitap okumak; ucu bucağı iraklarda nefeslenen gökyüzüne bakmak kadar derin, siyahlara bezenmiş semanın nazlı incileri binlerce yıldız arasından sadece bir tanesinde takılıp kalmak kadar zor. Yeni tanıştığın bir ruhu kendine benzetmek, kendinle manasına eriştirmek gibi huzur verici. Zaten kainat bunun için var edilmedi mi vakt-i ezelde? İnsan, evvela kendisini, sonra da çakılların, dikenlerin aç bir şekilde geçmesini beklediği yolunu bulabilsin diye. Âyet (delil) kılındı yeryüzü, 'görmediğime, duymadığıma inanmam' diyen insanoğlu için. Misal bir yaprak, ağacın var olduğuna delil ise ağaç, var edenin ispatıdır. En başta insanın vücud bulması bir vecd edenin hakikatidir.

Onca cümle arasında adeta bana düşünmem için özel olarak yazılmış bir cümlenin sözcüklerinde hece hece gidip geldim kitap boyu. Üstüne kaç cümle, kaç sayfa okudum da yine düşünmekten alamadım kendimi. İki satırın arasına sıkıştırdım vicdanımı. Daraldıkça alanım, biraz daha yüzleştim. Baş başa kaldım hayatın acı gerçeğiyle. Belki bundandır okumanın hazzı. Her kitapta, kaybolan benliğini, yitik ümidini arayıp yeniden bulmaktır. Belki de yıllarca heybene topladığın umutlarını bir anda tuzla buz etmektir. O cümle işte kitabın en başından bu yana yankılanıyor zihninde.

"Ben, babama benzemek istemiyorum."

Hangi konuda? Kendisi de defalarca belirttiği gibi üniversite tahsili yapıp kendisine hiçbir şey katmadığı için mi? Dava adını koyarak sırtlandığı yüküne yüz çevirip bir anda dağlardan yuvarlar gibi özgür kıldığı ve bir felaketin hasebi olduğu için mi? Mazisini unutup bir dost, dava arkadaşı olan insanlara 'merhaba' kadar uzak olduğu için mi? Annesi gibi bir kadınla evlenerek bir nevi kendini onun yönetmesine izin verdiği için mi? Ya da dünyanın rüzgârına bu denli kapılıp bambaşka ahlâkları kendisine durak seçtiği için mi? Babasının hangi pişmanlığına benzemek istemiyor? Bu cümledeki çaresizliği duyuyor musunuz? Bir çocuk. Henüz kanatları ham yavru kuş. Nasıl oluyor da babasına, bir kartal misali geniş kanatlarını yavrusuna siper eden bu mukaddes makamın varisi insana benzemek istemez!

İlhan, Asım Bey' in ailesinin hal ve tavırlarını kendi dünyasında döne dolaşa sorgulayan oğlu, mukayese etti babasını ve kendisi doğmadan önceki babasını. Akıl, insana verilmiş en büyük nimet. Düşündü nimetin, nimeti verenin varlığına delil olmak istercesine. Bir başına buldu hakikati. Sanki yol, buradan başlayıp gidiyordu kendiliğinden. Sanki yangına kıvılcım o ilk adımdaydı...

Yazarın eleştirdiği başka bir konu var ki insanların şan, şöhret uğruna aslını unutup bambaşka kılıflara girip çevresine yabancılaşmasıdır. Bu anlamda bunu belirtmek amacıyla Kutlu, birçok yerde statüleriyle belirtir insanları. Zaten Kutlu' nun pek çok kitabında kendi fikirlerinden izler görebilmek mümkündür. Her kitabında farklı karakterler üzerinden farklı olaylarla okuruna işlemeyi başarıyor. Sanki biraz daha göze batırmak, kulak tırmalamak istercesine defalarca tekrar ediyor. Kitabın sonuna kadar görüşlerimin olumlu yönde ilerlediği Veysel bile sonunda diğerleri gibi çakıllardan birinde yuvarlanınca tamam dedim. Tamam. Ben anladım anlayacağımı. Ne denli kuvvetli bir iradeye sahip olduğumuzun hiçbir önemi yok. Marifet, onu koruyabilmekte. Yoksa kudreti insanın, çözüm başka kapılarda. Aslında yürünen her yol tehlike, garantisi yok ki dünya denen çivisi ısrarla günden güne gevşeyen tablonun.

Bir adım öncesini düşünüp kalmayın bu zor yolda. Akli evvelde kalanın akıbeti istikbal olmaz!